

TADBIRLAR TIPOLOGIYASI VA TASNIFI

*Samarqand Iqtisodiyot va Servis institute Servis fakulteti Marketing
kafedrasi talabasi MR 121 guruh talabasi*

Jo'raqulova Muborak Orifjon qizi

Muxiddinov Mo'minjon Shavqiddin o'g'li

*Samarqand Iqtisodiyot va Servis institute Servis fakulteti Marketing
kafedrasi assistenti*

Annotatsiya: Ushbu maqolada tadbirlarning turli turlari va ularni tasniflash usullari haqida batafsil ma'lumot beriladi. Tadbirlar ilmiy, madaniy, ijtimoiy, sport va korxonada faoliyatiga oid bo'lib, ularning maqsadi, miqyosi, davomiyligi va auditoriya turi kabi mezonlar asosida tasniflanadi. Mazkur maqola tadbirlarni muvaffaqiyatli rejalashtirish va amalga oshirishga oid foydali tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

Tadbirlar har qanday jamiyat yoki tashkilot hayotida muhim rol o'ynaydi. Ular insonlarning o'zaro muloqotini kuchaytirish, ma'lumot almashish, bilimlarni kengaytirish va ko'ngilochar maqsadlarni amalga oshirish uchun tashkil etiladi. Tadbirlarni muvaffaqiyatli tashkil etish uchun ularning turli xususiyatlarini aniqlash va tasniflash muhimdir. Ushbu maqolada tadbirlar tipologiyasi va tasnifi haqida batafsil ma'lumot beriladi.

Kalit so'zlar: Tadbirlar tipologiyasi, tadbirlarni tasniflash, ilmiy tadbirlar, madaniy tadbirlar, sport tadbirlari, korxonada tadbirlari, onlayn tadbirlar, gibrid format, mahalliy tadbirlar, xalqaro tadbirlar.

Аннотация: В этой статье будет подробно рассказано о различных видах деятельности и способах их классификации. Мероприятия относятся к научной, культурной, социальной, спортивной и корпоративной деятельности и классифицируются по таким критериям, как цель, объем, продолжительность и тип аудитории. Эта статья содержит полезные советы по успешному планированию и реализации мероприятий. Деятельность играет важную роль в жизни любого общества или организации. Они

организованы для усиления человеческого общения, обмена информацией, расширения знаний и достижения развлекательных целей. Для успешной организации мероприятий важно выявить и классифицировать их различные характеристики. В этой статье будет подробно описана типология и классификация видов деятельности.

Ключевые слова: Типология мероприятий, классификация мероприятий, научные мероприятия, культурные мероприятия, спортивные мероприятия, корпоративные мероприятия, онлайн-мероприятия, гибридный формат, местные мероприятия, международные мероприятия.

Annotation: *This article details the different types of events and methods of their classification. Events are related to scientific, cultural, social, sports and enterprise activities and are classified on the basis of criteria such as purpose, scale, duration and type of audience. This article contains useful recommendations on the successful planning and implementation of events. Events play an important role in the life of any society or organization. They are organized to enhance human interaction, exchange information, expand knowledge, and pursue entertainment goals. For the successful organization of events, it is important to identify and classify their various characteristics. This article details the typology and classification of events.*

Key words: *Event typology, classification of events, scientific events, cultural events, sports events, enterprise events, online events, hybrid format, local events, international events.*

Kirish: Har bir jamiyat hayotida tadbirlar asosiy o‘rin egallaydi. Ular insonlarning turli ehtiyojlarini qondirishda, maqsadlariga erishishda va hayotning muhim voqealarini tashkil etishda muhim vosita hisoblanadi. Tadbirlar ijtimoiy hayotni rivojlantirishga, ma’naviy qadriyatlarni saqlashga va iqtisodiy o‘rishga xizmat qiladi. Shuning uchun tadbirlarni chuqur o‘rganish, ularning turlarini aniqlash va ularni samarali tashkillashtirish jamiyat uchun dolzarb masala hisoblanadi. Ushbu maqola tadbirlarning tipologiyasi va tasnifiga bag‘ishlanadi.

Tadbirlarning mohiyati.

tushunchasi keng ma'noga ega bo'lib, u o'z ichiga rejalashtirilgan voqealarni, yig'ilishlarni, uchrashuvlarni yoki boshqa harakatlarni oladi. Ular ma'lum bir auditoriyaga qaratilgan bo'lib, turli maqsad va vazifalarni amalga oshiradi. Tadbirlar insonlar orasida muloqotni osonlashtiradi, yangi imkoniyatlarni ochadi va madaniyatlararo aloqalarni rivojlantiradi.

Tadbir

Ahamiyati.

1. Muloqot muhiti yaratish: Tadbirlar turli soha vakillari o'rtasida fikr almashish imkoniyatini yaratadi.

2. Tajribalar almashinuvi: Ilmiy va amaliy bilimlarni kengaytirishga yordam beradi.

3. Madaniy qadriyatlarni targ'ib qilish: Mahalliy va xalqaro miqyosda milliy madaniyatni namoyish etish imkonini beradi.

4. Iqtisodiy rivojlanish: Tadbirlar orqali yangi biznes hamkorliklar va iqtisodiy loyihalar amalga oshiriladi.

Tadbirlarning Asosiy Turlari

1. Maqsadiga Ko'ra Tasnif

2. Tadbirlar maqsadlariga qarab quyidagi asosiy turlarga bo'linadi: Madaniy tadbirlar: Ushbu tadbirlar ko'proq jamiyatning ma'naviy rivojlanishiga xizmat qiladi. Masalan, milliy festivallar, konsert dasturlari, adabiy kechalar.

3. Ilmiy tadbirlar: Akademik bilimlarni kengaytirish va yangiliklarni targ'ib qilish maqsadida tashkil etiladi. Bu turga ilmiy-texnik konferensiyalar, master-klasslar va simpoziumlar kiradi.

4. Tijorat tadbirlari: Bozorni rivojlantirish, mahsulot yoki xizmatlarni targ'ib qilish uchun mo'ljallangan. Masalan, ko'rgazma-savdolar, brend taqdimotlari.

5. Sport tadbirlari: Jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga qaratilgan musobaqalar, marafonlar va turnirlar.

2. Auditoriyasiga Ko'ra Tasnif

Auditoriya soni va turiga qarab tadbirlar ichki va tashqi turlarga bo'linadi:

Ichki tadbirlar: Korxonalar yoki tashkilotlar ichida o'tkaziladi. Masalan, jamoa yig'ilishlari yoki treninglar.

Tashqi tadbirlar: Keng jamoatchilikni jalb qiladigan tadbirlar. Masalan, ochiq konsertlar yoki xalqaro forumlar.

3. O'lchami Bo'yicha Tasnif

Tadbirlarning o'lchami va miqyosi ularning ahamiyatini belgilaydi:

Mahalliy tadbirlar: Kichik hajmdagi, bir hudud doirasida o'tkaziladigan tadbirlar.

Milliy tadbirlar: Butun mamlakatni qamrab oluvchi katta hajmdagi tadbirlar.

Xalqaro tadbirlar: Turli davlatlardan ishtirokchilarni jalb qiladigan keng ko'lamli tadbirlar.

4. O'tkazilish Formatini Bo'yicha Tasnif

An'anaviy tadbirlar: Odat bo'lib qolgan va muntazam tashkil etiladigan tadbirlar.

Onlayn tadbirlar: So'nggi yillarda internet orqali o'tkaziladigan yig'ilishlar va konferensiyalar ommalashgan.

Tadbirlarni Tashkil Etish Bosqichlari

Tadbirlar muvaffaqiyatli tashkil etilishi uchun quyidagi asosiy bosqichlarni bajarish talab etiladi:

1. Rejalashtirish

Bu bosqich tadbirning asosini tashkil etadi. Tadbirning maqsadi, o'tkazilish vaqti va joyi, auditoriyasi aniqlanadi. Budget rejalashtiriladi va resurslar taqsimlanadi.

2. Tayyorlov ishlari

Tadbirni o'tkazish uchun kerakli vositalar tayyorlanadi. Masalan, sahna jihozlari, reklama materiallari va transport xizmatlari.

3. Amalga oshirish

Tadbir o'z rejasi asosida amalga oshiriladi. Bu bosqichda ishtirokchilar bilan muvofiqlashtirish ishlari olib boriladi va dastur qat'iy bajariladi.

4. Tahlil qilish va hisobot tuzish

Tadbirdan so‘ng uning samaradorligi tahlil qilinadi. O‘tkazilgan tadbir bo‘yicha fikrlar yig‘iladi va hisobotlar tuziladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ibodov K.M. Marketing. Darslik. Toshkent: - T.: “Fan va texnologiya” 2019
2. Sharipov I.B. Marketing. O‘quv qo‘llanma – T.: “Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi”, 2021.
3. Ergashxodjaeva Sh.Dj., Yusupov M.A., G‘oyipnazarovS.B., Sharipov I.B. Marketing asoslari. – O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta ta’lim vazirligi – T.: “Iqtisodiyot”, 2021

Foydalanilgan manbalar:

1. <http://lex.uz> – O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi
2. www.ziyonet.uz ta’lim portali
3. <http://www.el.tfi.uz> – TMI elektron kutubxonasi